

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

י"ח בטבת התשס"ז

125

8 בינואר 2007

עמוד

- 26 ..... הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 39) (השעיה מכהונה) . . . . .
- 27 ..... הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 109) (איסור גביית דמי כניסה לגנים ציבוריים), התשס"ז-2007 .
- 28 ..... הצעת חוק תשלומים לפדויי שבי (תיקון) (הרחבת תחולה), התשס"ז-2007 . . . . .

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 39) (השעיה מכהונה)

תיקון סעיף 42ב 1. בחוק-יסוד: הכנסת, בסעיף 42ב -

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית וקבע בית המשפט, ביוזמתו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, שיש עם העבירה קלון, יושעה מכהונתו בכנסת מיום קביעת בית המשפט ועד למועד שבו פסק הדין נעשה סופי";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "רשאית ועדת הכנסת על פי הצעת כל חבר הכנסת, להשעותו" יבוא "יושעה";

(3) סעיף קטן (ג) - בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

מצב דברים זה אינו רצוי. כהונה בכנסת של מי שנפסק לגביו בבית משפט שעבר על החוק בנסיבות של קלון, או של אסיר, עלולה לפגוע במעמד הכנסת, באמון הציבור בבית הנבחרים וכן בתפקודו של חבר הכנסת עצמו. יתר על כן, חבר הכנסת שכלוא בבית סוהר או נושא מאסר בדרך של עבודת שירות אינו יכול למלא למעשה את מטלותיו כחבר הכנסת ולהשתתף בעבודת הכנסת. על כן מוצע כי חבר הכנסת יושעה מכהונתו מיד עם מתן פסק הדין המרשיע אותו בעבירה שיש עמה קלון. רק אם ייזכה לבסוף בערכאת הערעור או אם תקבע ערכאת הערעור כי אין עם העבירה קלון, יחזור מי שהושעה לכהן כחבר הכנסת (פסקה 1)). כן מוצע כי חבר הכנסת יושעה מכהונתו למשך הזמן שהוא נושא את המאסר שהוטל עליו בגור דין פלילי (פסקה 2)). כאמור, אם קבע בית המשפט שגור את דינו של חבר הכנסת למאסר כי יש עם העבירה קלון, הרי חברותו בכנסת תיפסק ממילא מכוח הוראת סעיף 42ב לחוק היסוד.

נוכח התיקון המוצע, מתייתר סעיף 42ב(ג) לחוק היסוד, הקובע כי "ועדת הכנסת לא תחליט לפי סעיף זה אלא לאחר שניתנה לחבר הכנסת הזדמנות להשמיע את דברו", ומוצע לבטלו (פסקה 3)).

יצוין כי סעיף 43 לחוק היסוד קובע את הדרך להחלפת חבר הכנסת שנתפגתה משרתו, לעניינינו בדרך של השעיה, במועמד אחר מתוך רשימת המועמדים לכנסת שכללה את שמו, וכן הוא מסדיר את חזרתו למשרה של חבר הכנסת המושעה עם תום ההשעיה.

סעיף 42ב(א) לחוק-יסוד: הכנסת (להלן - חוק היסוד) קובע כי: "חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית, רשאית ועדת הכנסת, על פי הצעת כל חבר הכנסת, להשעותו מכהונתו כחבר הכנסת למשך הזמן שפסק הדין אינו סופי". כן רשאית ועדת הכנסת, לפי סעיף 42ב(ב) לחוק היסוד, להשעות מכהונה חבר כנסת שהורשע בעבירה פלילית ונידון למאסר למשך הזמן שהוא נושא את עונש המאסר. בסעיף 42א לחוק היסוד נקבע, בין היתר, כי חבר הכנסת שהורשע בפסק דין סופי בעבירה פלילית, ובית המשפט קבע לגביו שיש עם העבירה קלון, תיפסק חברותו בכנסת ביום שפסק דינו נעשה סופי.

ההסדר הקיים מותיר בידי ועדת הכנסת את שיקול הדעת באשר להשעייתו של חבר הכנסת בנסיבות האמורות, ואילו הצעת החוק המתפרסמת בזה קובעת מנגנון של השעיה מיידית, בהתקיים הנסיבות הנקובות בסעיף 42ב לחוק היסוד, ללא שיקול דעת לוועדה.

לפי ההסדר הקיים, מוסמכת ועדת הכנסת להחליט כי למרות שחבר הכנסת הורשע בבית משפט בעבירה פלילית ונקבע כי יש עם העבירה קלון, הוא ימשיך לכהן בכנסת בתקופת הביניים עד שפסק הדין יהיה סופי. כלומר, בדרך כלל, עד למתן פסק דין בערכאת הערעור. במקרים רבים עשויה התקופה האמורה להימשך חודשים רבים. יודגש כי בסופה של תקופת הביניים, אם לא יזכה בית המשפט של ערעור את חבר הכנסת או יהפוך את ההחלטה לענין הקלון, תיפסק חברותו של חבר הכנסת מכוח ההוראה האמורה בסעיף 42א לחוק היסוד. כן ייתכן מצב שבו חבר הכנסת הנושא עונש מאסר בפועל לא יושעה מכהונתו בכנסת, וזאת לפי שיקול דעתה של ועדת הכנסת.

חברי הכנסת: גלעד ארדן, שלי יחימוביץ, משה כחלון, לימור לבנת, בנימין נתניהו

¹ הצעת חוק מס' פ/413/17: הועברה לוועדה ביום כ"ו בתשרי התשס"ז (18 באוקטובר 2006).

² ס"ח התשי"ח, עמ' 69; התשס"ו, עמ' 393.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת:

**הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 109) (איסור גביית דמי כניסה לגנים ציבוריים),
התשס"ז-2007***

1. בפקודת העיריות¹, בסעיף 8(249), בסופו יבוא "ובלבד שתישמר הגישה, אל כל אותם מקומות, לכל אדם, ולא ייקבעו לגביהם הוראות המאפשרות הגבלת כניסה כאמור. בחוק עזר או בכל דרך אחרת, לרבות הוראות בדבר גביית דמי כניסה אליהם, אגרה, מס, דיטל או תשלום כלשהו".
2. בפקודת המועצות המקומיות², בסעיף 24א, אחרי "הוראות סעיפים" יבוא "8(249) לענין תיקון פקודת המועצות המקומיות שמירת גישה למקומות כאמור באותו סעיף".

ד ב ר י ה ס ב ר

העליון, שקבע כי הן מוסמכות לעשות כן במסגרת סמכותן להסדיר גנים וגינות, לפי סעיף 8(249) לפקודת העיריות (בג"ץ 8676/00 אדם טבע ודין אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' עיריית רעננה ואח', פ"ד נט(2) 210). יודגש, כי אין בהצעת החוק כדי לגרוע מוסמכותה של רשות מקומית לגבות תשלום עבור שירותים נלווים להפעלת הגן הציבורי, כגון חניונים ומיתקני שעשועים.

סעיף 2 מוצע להחיל את ההוראות שבסעיף 1 להצעת החוק גם על מועצות מקומיות, לרבות על מועצות אזוריות.

סעיף 1 הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 109) (איסור גביית דמי כניסה לגנים ציבוריים), התשס"ז-2007, המתפרסמת בזה, נועדה להסדיר את הגישה לגנים ציבוריים שבתחומי הרשויות המקומיות לתועלת ולהנאת כלל הציבור ולאסור גביית דמי כניסה אליהם או סוגי תשלומים אחרים עבור השימוש בהם. כך, יוכלו תושבי הרשות המקומית וכן אלה המבקרים בה, ליהנות מהגנים באופן חופשי ולא קשר ליכולת כלכלית לעשות כן.

התיקון המוצע בא לאחר שהסתבר כי מספר רשויות מקומיות החלו לגבות דמי כניסה לגנים ציבוריים שבתחומן ממני שאינם תושביהן. ענין זה הגיע לפתחו של בית המשפט

חברי הכנסת: משה גפני, דוד אזולאי, רב חנין, יעקב מרגל, יורי שטרן

* הצעת חוק מס' 1519/17/פ; הועברה לוועדה ביום ג' בחשון התשס"ז (25 באוקטובר 2006).

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197: ס"ח התשס"ו, עמ' 317.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256: ס"ח התשס"ו, עמ' 318.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוץ והביטחון של הכנסת:

הצעת חוק תשלומים לפדויי שבי (תיקון) (הרחבת תחולה), התשס"ז-2007*

1. תיקון סעיף 1 בחוק תשלומים לפדויי שבי, התשס"ה-2005 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1, בהגדרה "שירות צבאי", במקום "שמיים י"א באייר התש"ז (1 במאי 1947) עד" יבוא "שלפני".
2. תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של החוק העיקרי. תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

ולא להגבילה רק לאלה שנפלו בשבי בתכוף להקמתה. כן מוצע, בסעיף 2 להצעת החוק, לקבוע כי תחילתו של התיקון המוצע תהיה ביום י"ב בחשון התשס"ו (14 בנובמבר 2005), הוא יום התחילה של החוק. זאת, כדי להשוות את מעמדו של מי שיוחל עליו החוק לאחר התיקון המוצע, למי שהחוק חל עליו היום. יצוין כי האוכלוסיה העשויה ליהנות מהתיקון המוצע היא בגיל מתקדם ומונה מתי מעט.

לפי סעיף 3גג) לחוק-יסוד: משק המדינה, קבעה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, לאחר שלא הוגשה לה הערכת שר האוצר לגבי העלות התקציבית של הצעת החוק, ועל פי הערכה של ארגוני אסירי המחתרות, כי עלותה התקציבית של הצעת החוק אינה עולה על חמישה מיליון שקלים חדשים בשנה, ועל כן אין מדובר בהצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף 3גג) לחוק היסוד. עם זאת, קבעה הוועדה כי העלות התקציבית תיבחן מחדש בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.

חוק תשלומים לפדויי שבי, התשס"ה-2005 (להלן - החוק), מסדיר מתן פיצויים לכל מי שנפל בשבי האויב במהלך שירותו הצבאי, שירותו בארגונים שפעלו טרם קום המדינה, כמפורט להלן, או שירותו בכוחות הביטחון. אשר לשירות בארגונים, אחד התנאים להכרה באדם כפדוי שבי לפי החוק הוא כי אותו אדם נפל בשבי האויב בעת ששירת בארגוני ההגנה, אצ"ל, לח"י או כל שירות אחר ששר הביטחון הכריז עליו, בהכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לענין החוק בתקופה שמיום י"א באייר התש"ז (1 במאי 1947) עד יום כ"ט בכסלו התש"ט (31 בדצמבר 1948).

עקב כך, מי שהיה חבר בארגון כאמור נפל בשבי האויב לפני התקופה האמורה אינו זכאי להכרה כפדוי שבי לפי החוק, הבחנה זו אינה עולה בקנה אחד עם מטרת החוק שנועד לבטא את החוב שהבה מדינת ישראל כלפי מי שנפל בשבי האויב ולסייע לו בהתמודדות יומיומית עם מצבו.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע להרחיב את תחולת החוק על כל מי שנפל בשבי האויב לפני קום המדינה

חברי הכנסת: מיכאל איתן, אריה אלדד, ראובן ריבלין, מתן וילנאי

* הצעות חוק מס' 1264/17, פ' 1394/17, ר"פ 1516/17; הועברו לוועדה ביום כ"ד בחשון התשס"ו (15 בנובמבר 2006); הצעת חוק מס' 1528/17, פ' הועברה לוועדה ביום כ"ח בכסלו התשס"ז (19 בדצמבר 2006).

1 ס"ח התשס"ה, עמ' 977.